



Aan  
De minister van Financiën, Economische Zaken  
en Primaire Sector

Adres kantoor Curaçao  
De Rouvilleweg 39  
Willemstad, Curaçao  
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten  
Frontstreet 26  
Convent Building  
Philipsburg, Sint Maarten  
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba  
L.G. Smith Boulevard 68  
La Piccola Marina  
Oranjestad, Aruba  
Telefoon (+297) 5832800

Datum  
13 mei 2026  
Ons kenmerk  
Cft 202600041  
Pagina  
1/8

Uw kenmerk  
-  
Bijlagen  
2

E-mail [info@cft.cw](mailto:info@cft.cw)  
Internet [www.cft.cw](http://www.cft.cw)

Onderwerp  
Advies bij de eerste ontwerpbegrotingswijziging 2026

Geachte heer Wever,

Op 30 april 2026 ontving het College Aruba financieel toezicht (CAft) de ontwerp-Landsverordening tot wijziging van de begroting 2026 (OBW) en de Voorjaarsnota van Aruba. Hierbij ontvangt u het advies van het CAft bij de OBW.<sup>1</sup> In bijlage 1 vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing.

### **Oordeel**

Aruba presenteert in de OBW een financieringsoverschot van de collectieve sector van 2,5 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Dit is ruim boven de vastgestelde norm van 1,0 procent van het bbp. Mocht de crisis in het Midden-Oosten langer aanhouden dan kan dit invloed hebben op zowel het prijsniveau als het toerisme. Daarom is het verstandig dat Aruba ruimte houdt ten opzichte van de norm. Aruba vult in deze OBW de budgettaire ruimte in die bij de vastgestelde begroting (VB) is ontstaan met diverse compensatiemaatregelen als gevolg van de crisis in het Midden-Oosten. Het moment van invulling van deze ruimte is echter niet in lijn met de begrotingsregels uit de LAft.

### **Vervolg**

Het CAft verzoekt u om spoedig invulling te geven aan de volgende aanbevelingen:

1. Zorg er voor dat de budgettaire ruimte die de LAft biedt op het juiste moment wordt ingevuld. De versterking van het ramingsproces in samenwerking met het Caribbean Regional Technical Assistance Centre (CARTAC) kan daarbij helpen.
2. Richt het Algemeen Investerings- en Ontwikkelingsfonds (AIOF) op om te voorkomen dat investeringen vertraging oplopen.
3. Rond de vaststelling van de collectieve sector af.

4. Het CAft adviseert Aruba om bij toekomstige begrotingswijzigingen expliciet onderscheid te maken tussen tijdelijke crisismaatregelen en structurele beleidsintensivering.

### **Toelichting**

#### Wijzigingen OBW

De eerste OBW staat in het teken van de crisis in het Midden-Oosten en de maatregelen die Aruba neemt om de gevolgen van de crisis voor Aruba te dempen. De voornaamste maatregel die Aruba op dit moment heeft genomen is een tijdelijke accijnsverlaging op brandstoffen van 2 maanden, hiermee is een derving van AWG 5 miljoen gemoeid. Op een later moment wordt besloten of deze maatregel verlengd moet worden tot het einde van het jaar.

Over verdere maatregelen om de effecten van de crisis te dempen moet nog besluitvorming plaatsvinden. Voor eventuele maatregelen is AWG 29 miljoen gereserveerd. Als mogelijke maatregelen noemt Aruba het bevriezen van de prijzen in de *Canasta Basico*<sup>2</sup> en het mitigeren van de prijsstijging voor huishoudelijk gas.

Verdere wijzigingen in de OBW betreffen herschikkingen tussen ministeries en beperkte aanpassingen van de uitgaven aan personeel en goederen en diensten. Verder zet Aruba geormerkte Nederlandse middelen in voor landspakketprojecten, waarbij extra ontvangsten en uitgaven worden opgevoerd.

Het CAft blijft daarnaast aandacht vragen voor de ontwikkeling van de structurele uitgaven, met name op het terrein van overdrachten en subsidies. Verdere beheersing van de structurele lastenontwikkeling blijft essentieel voor houdbare overheidsfinanciën op middellange termijn.

Het totaal aan mutaties in de OBW leidt tot een verslechtering van het financieringssaldo van het land met AWG 40,3 miljoen (0,5 procent bbp). Daarmee komt het financieringssaldo van het land uit op AWG 81 miljoen, ofwel 1 procent van het bbp.

#### Financieringsoverschot collectieve sector

Aruba raamt een financieringssaldo van de collectieve sector van AWG 208 miljoen (2,5 procent van het bbp). Dit saldo valt op te delen in het financieringssaldo van het land (AWG 81 miljoen) en het financieringssaldo van de overige entiteiten binnen de collectieve sector (AWG 127 miljoen). Voornamelijk binnen de Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV) en de Sociale Verzekeringsbank (SVb) worden positieve resultaten gerealiseerd. Dit betreft AWG 72 miljoen voor de AZV en AWG 62 miljoen voor de SVb. Ten opzichte van de VB valt op dat de AZV en de Aruba Tourism Authority (ATA) hogere resultaten van respectievelijk AWG 21 miljoen en AWG 11 miljoen verwachten.

De mondiale economische onzekerheden zijn groot. De positieve resultaten van de entiteiten in de collectieve sector helpen om de financiële basis van Aruba te versterken. Deze overschotten kunnen worden ingezet voor schuldaflossing. De afspraken die dit mogelijk moeten maken zijn nog niet geformaliseerd.

#### Toepassing begrotingsregels

In de ontwerpbegroting (OB) raamde Aruba een financieringssaldo voor het land van 1,0 procent van het bbp. Bij de VB verhoogde Aruba de raming voor het financieringssaldo van het land met 0,5 procentpunt naar 1,5 procent van het bbp. Dit hogere saldo was het gevolg van een herijking van het middelenkader op basis van nieuwe prognoses en realisatietrends. In deze OBW presenteert Aruba een financieringssaldo voor het land van 1,0 procent van het bbp.

Aruba stelt dat er geen sprake is van nieuwe meevallers gedurende de uitvoering van de begroting, maar van een bewuste fasering van al bij de VB geïdentificeerde begrotingsruimte. Op deze manier werd vertraging van oplevering van de VB voorkomen en kon de tijd genomen worden om een weloverwogen beslissing te nemen over de middelen. Naar oordeel van het CAft had deze werkwijze duidelijker moeten worden toegelicht in de VB om onduidelijkheid over de toepassing van de begrotingsregels te voorkomen.

In een toelichting geeft Aruba aan dat het samen met het Caribbean Regional Technical Assistance Centre (CARTAC) van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) zal werken aan een verbetering van het ramingsproces. Daardoor komen ramingen eerder beschikbaar en kan Aruba een integrale afweging maken bij het opstellen van de begroting.

De begrotingsregels die zijn opgenomen in de LAft stellen dat tegenvallers en beleidsacties met budgettaire gevolgen worden gecompenseerd door meevallers of ombuigingen elders. Daarbij wordt een scheiding tussen inkomsten en uitgaven gehanteerd. In deze OBW bestemt Aruba AWG 40,3 miljoen (0,5 procent van het bbp) voor maatregelen die niet in de VB zijn opgenomen. Het financieringsoverschot van het land Aruba neemt daardoor af van 1,5 procent van het bbp naar 1,0 procent van het bbp. Er worden geen meevallers of ombuigingen elders gepresenteerd.

#### Kapitaaldienst

Aruba verhoogt de uitgaven op de kapitaaldienst met AWG 13,5 miljoen. Deze verhoging bestaat voor AWG 11 miljoen uit een nieuwe lening aan Fuels Marketing & Supply Aruba N.V. (FMSA), een overheidsdeelneming. Deze lening is bestemd voor de ontmanteling van schoorstenen op het raffinaderijterrein. De overige AWG 2,5 miljoen betreft een bijdrage aan het nog op te richten Algemeen Investerings- en Ontwikkelingsfonds (AIOF).

De middelen die toegevoegd zijn aan het AIOF kunnen nog niet worden ingezet voor investeringen voordat de oprichting een feit is. Daardoor kunnen investeringsprojecten vertraging oplopen. Het niveau van publieke investeringen blijft achter, daarom heeft het CAft al eerder geadviseerd om vaart te maken met de oprichting van het AIOF en het opstellen van een meerjarige investeringsagenda. Daarbij is ook uitvoeringscapaciteit belangrijk voor een tijdige realisatie van investeringen. Het verder versterken van de projectvoorbereiding, planning en uitvoeringskracht blijft daarom noodzakelijk.

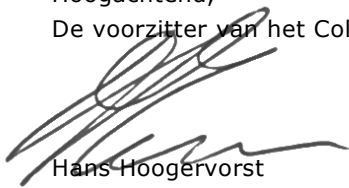
Kenmerk  
Cft 202600041  
Blad  
4/8

Schuldquote en vaststelling collectieve sector

Ultimo 2026 bedraagt de schuld van Aruba naar verwachting 57 procent van het bbp. De samenstelling van de collectieve sector voor 2026 is echter nog niet vastgesteld. Hierdoor kan het CAft de schuldpositie van de collectieve sector niet beoordelen. Het is van groot belang om op korte termijn de samenstelling van de collectieve sector te bepalen.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,  
De voorzitter van het College Aruba financieel toezicht

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Hans Hoogervorst', is written over the typed name.

Hans Hoogervorst

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:  
De minister-president van Aruba  
De directeur van de Directie Financiën

### Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

In tabel 1 is een overzicht opgenomen van het financieringssaldo van het land voor de periode 2026-2030. Tabel 2 geeft hetzelfde overzicht weer, maar dan voor het resultaat van de gehele collectieve sector (land en de overige entiteiten die tot de collectieve sector worden gerekend).

**Tabel 1: Landsbegroting Aruba (in miljoenen AWG)<sup>3</sup>**

	<b>OB 2026</b>	<b>VB 2026</b>	<b>OBW 2026</b>	<b>2027</b>	<b>2028</b>	<b>2029</b>	<b>2030</b>
<b>Baten</b>	<b>1.867</b>	<b>1.945</b>	<b>1.950</b>	<b>1.915</b>	<b>1.956</b>	<b>1.994</b>	<b>2.034</b>
Directe belastingen	622	656	656	632	640	648	656
Indirecte belastingen	853	908	903	892	924	955	986
Overige baten	392	382	392	392	392	392	392
<b>Lasten</b>	<b>1.751</b>	<b>1.803</b>	<b>1.834</b>	<b>1.764</b>	<b>1.778</b>	<b>1.779</b>	<b>1.774</b>
Personeelslasten	516	515	516	515	515	515	515
Goederen en diensten	217	232	234	219	221	224	226
Rente	292	292	289	304	316	315	307
Subsidie	251	264	266	251	251	251	251
Overdrachten	287	310	340	287	287	287	287
Bijdragen & afschrijvingen	188	188	189	188	188	188	188
<b>Exploitatieresultaat</b>	<b>116</b>	<b>143</b>	<b>116</b>	<b>151</b>	<b>177</b>	<b>215</b>	<b>260</b>
<b>Kapitaaldienst</b>	<b>-41</b>	<b>-21</b>	<b>-35</b>	<b>-48</b>	<b>-51</b>	<b>-51</b>	<b>-51</b>
Kapitaalontvangsten	31	31	31	31	31	31	31
Kapitaaluitgaven	72	53	66	79	82	82	82
<b>Resultaat land</b>	<b>74</b>	<b>121</b>	<b>81</b>	<b>103</b>	<b>126</b>	<b>163</b>	<b>208</b>

Bron: ontwerpbegroting 2026, vastgestelde begroting 2026 en eerste ontwerpbegrotingswijziging 2026

#### Baten

De totale baten bedragen AWG 1.950 miljoen en stijgen met AWG 5 miljoen ten opzichte van de begroting. De toename is toe te schrijven aan extra overige baten en is grotendeels veroorzaakt door een AWG 8 miljoen hogere uitkering door de Centrale Bank van Aruba (CBA). Tegelijkertijd dalen de indirecte belastingbaten door een tijdelijke verlaging van de brandstofaccijns voor twee maanden (AWG 5 miljoen). Aruba overweegt om de verlaging van de brandstofaccijns te verlengen tot het einde van dit jaar, daarover heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden en dit is daarom ook niet opgenomen in de begroting. De directe belastingbaten blijven ongewijzigd.

### Lasten

De totale lasten bedragen AWG 1.834 miljoen en stijgen met AWG 31 miljoen ten opzichte van de begroting.

#### *Crisismaatregelen*

De belangrijkste wijziging betreft het vrijmaken van AWG 29 miljoen voor eventuele noodmaatregelen. Over de invulling moet nog besluitvorming plaatsvinden, de maatregelen waar Aruba aan denkt zijn het bevriezen van de prijzen in de *Canasta Basico* en het mitigeren van de prijsstijging voor huishoudelijk gas. Aruba zou de leveranciers van de middelen uit de *Canasta Basico* en de leverancier van huishoudelijk gas in dat geval compenseren voor de hogere inkoopkosten als gevolg van de crisis in het Midden-Oosten.

#### *Overige posten*

De uitgaven aan personeelslasten stijgen per saldo met circa AWG 1,7 miljoen door nieuw personeel op diverse beleidsterreinen. De uitgaven aan goederen en diensten nemen per saldo met circa AWG 1,5 miljoen toe, een deel hiervan hangt samen met de uitvoering van projecten uit het landspakket. Aruba heeft minder en tegen een lager rentepercentage geleend dan geraamd bij VB, daardoor dalen de rentelasten met AWG 3 miljoen.

### Kapitaaldienst

Het saldo op de kapitaaldienst daalt van AWG -21 miljoen naar AWG -35 miljoen. Dit is het gevolg van een nieuw te verstrekken lening door het land aan Fuels Marketing & Supply Aruba N.V. (FMSA), een overheidsdeelneming. De kapitaalontvangsten (AWG 31 miljoen) bestaan uit studieleningen en vrijgevallen afschrijvingen. Daartegenover bedragen de kapitaaluitgaven AWG 66 miljoen, het merendeel hiervan bestaat uit lokale kredietverlening (AWG 52 miljoen). Dit bedrag bestaat onder meer uit de te verstrekken lening aan FMSA en de bij VB opgevoerde lening aan Fundacion Cas pa Comunidad Arubano (FCCA) van AWG 23 miljoen. De in de begroting opgenomen investeringen bedragen AWG 7 miljoen, dit is exclusief de middelen die vrijgemaakt zijn voor het nog op te richten Algemeen Investerings- en Ontwikkelingsfonds (AIOF).

### Collectieve sector en overheidsentiteiten

Het financieringssaldo van de collectieve sector wordt begroot op AWG 208 miljoen en bestaat uit het financieringssaldo van het land (AWG 81 miljoen) en het resultaat van de overige entiteiten die tot de collectieve sector behoren (AWG 127 miljoen). De Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV) verwacht een AWG 21 miljoen hoger resultaat in 2026 ten opzichte van de begroting als gevolg van hogere opbrengsten. Ook de Aruba Tourism Authority (ATA) verwacht een hoger resultaat als gevolg van hogere inkomsten (AWG 11 miljoen). Voor de overige entiteiten worden geen wijzigingen gerapporteerd.

**Tabel 2: Overzicht begroting collectieve sector (in miljoenen AWG) <sup>4</sup>**

	<b>OB 2026</b>	<b>VB 2026</b>	<b>OBW 2026</b>	<b>2027</b>	<b>2028</b>	<b>2029</b>	<b>2030</b>
<b>Financieringssaldo land (A)</b>	<b>74</b>	<b>121</b>	<b>81</b>	<b>103</b>	<b>126</b>	<b>163</b>	<b>208</b>
Exploitatie	116	143	116	151	177	215	260
Kapitaaldienst	-41	-21	-35	-48	-51	-51	-51
<b>Resultaat entiteiten (B)</b>	<b>84</b>	<b>94</b>	<b>127</b>	<b>71</b>	<b>53</b>	<b>10</b>	<b>7</b>
AZV	51	51	72	45	38	5	2
SVb	53	62	62	28	17	6	6
ATA	0	0	12	0	0	0	0
Serlimar	0	0	0	0	0	0	0
SEPB	-2	-1	-1	-2	-2	-2	-2
UA	0	0	0	0	0	0	0
Correcties	-18	-18	-18	0	0	0	0
<b>Collectieve sector (A + B)</b>	<b>159</b>	<b>216</b>	<b>208</b>	<b>174</b>	<b>179</b>	<b>173</b>	<b>215</b>
<b>Tekort/overschot (% bbp)</b>	<b>1,9%</b>	<b>2,6%</b>	<b>2,5%</b>	<b>2,0%</b>	<b>2,0%</b>	<b>1,9%</b>	<b>2,2%</b>
bbp (IMF, april 2026)	8.361	8.361	8.361	8.686	8.992	9.305	9.625

Bron: ontwerpbegroting 2026, vastgestelde begroting 2026 en eerste ontwerpbegrotingswijziging 2026.

## **Bijlage 2: Eindnoten**

---

<sup>1</sup> Het CAft adviseert op basis van artikel 10 van de Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (LAft) bij de vastgestelde begroting. De LAft is met ingang van 1 januari 2024 gewijzigd.

<sup>2</sup> De *Canasta Basico* is een door de overheid vastgestelde lijst met essentiële basisproducten waarvan de prijzen worden gereguleerd om de consument te beschermen.

<sup>3</sup> In deze tabel is sprake van afronding op hele AWG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

<sup>4</sup> In deze tabel is sprake van afronding op hele AWG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.